

ОБВИНУВАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

по кримінальній справі № 245 по обвинуваченню

Хмара Степана Ілліча у вчиненні злочинів, передбачених ч.І ст.62 і ст.150 КК УРСР,

Шевченка Олесе Євгеновича у скоєнні злочину, передбаченого ст.62, ч.І КК УРСР і

Шевченка Віталія Никифоровича у скоєнні злочинів, передбачених ч.І ст.62 і ч.І ст.70 КК РРФСР.

Управлінням КДБ УРСР по Львівській області за проведення антирадянської агітації і пропаганди 30 березня 1980 року була порушена кримінальна справа за ознаками ч.І ст.62 КК УРСР проти Хмари С.І., який 2 квітня 1980 року був арештований і притягнутий до кримінальної відповідальності по справі.

І-го та 17 квітня 1980 року відповідно по цій же справі були арештовані та притягнуті до кримінальної відповідальності жителі міста Києва Шевченко О.Є. та Шевченко В.Н.

Слідством по справі встановлено:

Обвинувачені Хмара С.І., Шевченко О.Є. і Шевченко В.Н. протягом ряду років з метою підризу та ослаблення Радянської влади займалися проведенням антирадянської агітації та пропаганди шляхом виготовлення, розмноження, зберігання і розповсюдження документів антирадянського змісту, а також поширенням з цією метою в усній формі наклепницьких вигадок, що порочать радянський державний та суспільний лад.

- / т.І а.с.8-23,29-36,39-42,53-54,57-59,73-114,167-191,239-241,262-265,267-269,271-272,277-281,285-346;
- т.2 а.с.1-7,37-40,41-45,49-53,55-61,62-65,164-172,227-232,233-235,254-265,341-358;
- т.3 а.с.2-5,7-20,44,48-49,53-54,62-64,73-74,76,84-86,91,102,109,185-187;
- т.5 а.с.196-200,224-225,246-250;
- т.6 а.с.2-5,8-9,51-52,77,79.

громадянці Бик М.А. шість золотих коронок та п'ять пластмасових зубів за що отримав від неї 470 карбованців.

Приблизно в 1975 році повторно протезував громадянку Бик М.А., виготовивши їй одну золоту коронку з її матеріалу, за що одержав від неї 15 карбованців.

Тоді ж, в 1973-1974 році, на своєму робочому місці виготовив з свого матеріалу та поставив громадянці Кіщак П.В. одну золоту коронку, за що отримав від неї 70 карбованців.

Весною 1979 року в поліклініці селища Гірник протезував громадянина Прица С.О., виготовивши три золотих коронки з його матеріалу /дві золоті обручки/. За виконану роботу одержав від Прица С.О. 60 карбованців.

Всього за період з 1967 по 1979 рік з метою наживи, займаючись приватнопідприємницьким зубопротезуванням, незаконно одержав кошти в сумі 951 карбованець, які привласнив.

Для зайняття приватнопідприємницькою зубопротезною практикою придбав зуботехнічний інструмент, приладдя, золоті ювелірні вироби, золотий зубний протез та лом золота на загальну суму 3915 карбованців 79 копійок. Вказані зуботехнічні приладдя та золоті вироби були вилучені під час обшуку 31 березня 1980 року в його квартирі, тобто у скоєнні злочину, передбаченого ст.150 КК УРСР.

Шевченко Олесь Євгенович, 22 лютого 1940 року народження, уроженець міста Сквиря Київської області, українець, громадянин СРСР, безпартійний, з вищою журналістською освітою, одружений, має 2 неповнолітніх дітей, із службовців, військово-возобов'язаний, раніше не судимий, до арешту працював відповідальним секретарем "Українського біохімічного журналу" інституту біохімії АН УРСР і проживав в м. Києві по вулиці Ентуз'ястів, 25/2, квартира 145

В ТОМУ, ЩО:

він, мешкаючи в місті Києві, на ґрунті антирадянських націоналістичних переконань, що виникли в нього внаслідок систематичного прослукування ворожих радянському суспільству передач закордонних радіостанцій, знайомства з літературою так званого "самвидаву", зокрема трак-

гомом І.Давида "Інтернаціоналізм чи русифікація?", особистого контакту та спілкування з особами, що раніше були притягнуті до відповідальності за антирадянську діяльність, протягом тривалого часу - в кімнати ослаблення Радянської влади виготовила, зберігала і розповсюджувала літературу, в якій містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Поряд з цим, з тією ж метою разом з об'язуванням по цій справі Дмитром Степаном Іалічем в 1973-1975 роках прийняв участь у виготовленні залісного антирадянського збірника так званого "Українського вісника", один з примірників якого з його відомо та погодженою агітацією 1974 року був переданий Дмитром за кордон на Захід, виданий там окремою збіркою під назвою "Український вісник № 7-8" видавництвом "Смолоскип", і використовувався в підіривних ідеологічних акціях проти СРСР. З метою підриву та ослаблення Радянської влади проводив також окрему збірку під назвою "Український вісник" у формі, поширюючи серед свого оточення наклепницькі вигадки на радянську діяльність, державний і суспільний лад.

Так, в 1968-1969 роках з метою підриву та ослаблення Радянської влади з оригіналу, взятого з мешканця міста Києва Богдана В.М., виготовив на друкарській машинці "Оптика" в редакційного відділу Київського експериментального комбінату масової реклами "Укрспілка", де він працював в той час, два примірники документу у вигляді листа, що починається словами: "Привіт, 27 березня 69 р. Величезною пані!...", в якому вводиться наклеп на радянську діяльність, СРСР з ворожих позицій іменується "Імперією", пророчується його загибель.

Перший примірник цього документу після виготовлення знищив, а копію зберігав у себе вдома до березня 1980 року, після чого передав на тимчасове зберігання мешканцю міста Києва Солов'я В.Б. який вона і була вилучена під час обшуку в квітні 1980 року.

В травні 1971 року в парку ім.Т.Г.Шевченка в місті Києві одержав від невідомих осіб біографічну довідку про засудженого за антирадянську діяльність А.Дупинюса та два його вірні антирадянської спрямованості, в яких містяться звинувачення до боротьби з Радянською владою, наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Зокрема, в довідці твердиться, що в м.Києві начебто мають місце "антиколоніальні" демонстрації, а у віршах майбутню Радянську Україну змальовується як "прірва", державний прапор УРСР пенічно називається "червоно-синьим ганчірком".

193
99.

Протягом 1971-1973 років з метов підриву та ослаблення Радянської влади зберігав названі документи у себе вдома, а в 1973 році передав їх в цілях масового поширення обвинуваченому Хмарі для використання в так званому "Українському віснику". Біографічна довідка про А.Луциноса та два вірші були розміщені Хмарою спочатку в "Український вісник" № 7, а потім перенесені в "Український вісник" № 9.

У 1973 році, перебуваючи на антирадянських позиціях, з метов підриву та ослаблення Радянської влади в розмовах з обвинуваченим Хмарою, які відбулись у вказаному році в м.Києві на Русанівському масиві, підтримав пропозицію Хмари щодо виготовлення і масового розповсюдження шляхом передачі за кордон так званого "Українського вісника". При цьому з метов приховування своєї антирадянської діяльності між ними було домовлено про конспіративність у видуску названого ворожого збірника. Тоді ж дав згоду на постачання Хмарі матеріалів та інформації для використання в підготовці видусків примірників "Українського вісника".

В цьому ж 1973 році в своїй квартирі в м.Києві, згідно існуючої домовленості, повідомив Хмару про звільнення працівників редакції "Робітничча газета", зокрема Дазебника, як приклад начебто існуючого тиску на українську інтелігенцію. Ця інформація після обробки Хмарою в антирадянському дусі була використана в так званому "Українському віснику" № 7.

В другій половині 1973 року у себе на квартирі в м.Києві передав обвинуваченому Хмарі для розміщення у "віснику" і масового поширення з названом метов інформації про виробничу нараду представників інститутів і академічних видань АН УРСР, що відбулась в м.Києві в травні 1973 року, як приклад "придушення" української науки і культури. Ця інформація після надання їй антирадянської спрямованості була розміщена Хмарою спочатку в "Український вісник" № 7, а потім перенесена в "Український вісник" № 9.

Влітку 1974 року у себе в квартирі в м.Києві одержав від обвинуваченого Хмари машинописний примірник так званого "Українського вісника" № 7, який за своїм змістом є злісним пасквілем, спрямованим на розпалювання національної ворожнечі народів Радянського Союзу. В цьому документі міститься заклик до боротьби з Радянською владою, вводяться замісні вигадки на радянський державний і суспільний лад, практику комуністичного будівництва, національну та кадрову політику КІРС. Грубо фальсифікується демографічна статистика СРСР, тенденційно висвітлюються історичні факти і документи періоду становлення Радянської вла-

на Україні, підтасовуються під наклепницькі вигадки витяги з пар-
тиї документів та творів класиків марксизму-ленінізму і на ція
становище російської нації і приниження ролі української та інші на-
ції в СРСР. Наклепницьки також твердиться про "русифікацію"
українського народу, падаються радянська періодична преса, історіо-
графічна наука, з ворожих позицій вказується на те, що на Україні
мається проводитися ліквідація національної інтелігенції, планомерне
знищення пам'яток історії і культури, переслідування людей за їхні
переконання.

Тоді ж, влітку 1974 року, вказаний ворожий збірник документів
так званий "Український вісник" № 7 з метою підризу та ослаблення
Радянської влади розповсюдив серед свого оточення, передавши його для
ознайомлення мешканцю міста Києва Могильному В.М.

На початку 1975 року в місті Києві отримав від обвинуваченого
Хмари дві фотоплівки з записаним на них машинописним текстом
ворожого збірника "Український вісник" № 7 /7-8/ з метою підризу та
ослаблення Радянської влади шляхом розповсюдження літератури наклеп-
ницького щодо радянського державного і суспільного ладу змісту, тоді
я передав ці фотоплівки для виготовлення фотовідбитків мешканцю міста
Києва Богдану З.П.

В першому півріччі 1975 року в місті Києві одержав від Богда-
на З.П. виготовлену ним фотокопію "Українського вісника" № 7 /7-8/,
з вказаною метою зберігав у себе вдома. В цьому ж півріччі 1975 року
розповсюдив цей ворожий документ, передавши його обвинуваченому по
ція же справі Шевченку В.Н., а той, в свою чергу, Троцюку В.В., в якого
він і був вилучений під час обшуку 31 березня 1980 року.

Влітку 1975 року у своїй квартирі в м. Києві з тією ж метою пе-
редав обвинуваченому Хмарі для використання при виготовленні "Укра-
їнського вісника" невстановлену кількість фотокопій з зруйнованими
хрестами стрільців так званої "Української Галицької Армії" /УГА/,
похованих на Янівському кладовищі міста Львова, які були сфотографо-
вані ним під час перебування у Львові в 1974 році.

У вересні 1975 року в місті Києві з метою підризу та ослаблення
Радянської влади передав через своє знайому Романки А.М. у місто
Львів бувшому продавцю магазину "Художні вироби" Наконечному Р.О. для
подальшої передачі обвинуваченому Хмарі і використання останнім при
виготовленні "Українського вісника" документи так званого "самвидаву"
невстановленого змісту. Вказані документи заклали між газетних обгор-
ток і обкладинкою книжки "За чистоту марксизма-ленінізму" і обумовили
для передачі документів обвинуваченому Хмарі С.І. через Наконечного Р.

фразу: "Чи є у вас у продажу костівські писанки?". Серед цих документів знаходився також машинописний документ націоналістичного змісту, одержаний ним від обвинуваченого по цій справі Шевченка В.Н. в місті Києві в 1969-1970 році. Вказані документи обвинуваченим Хмаров були знищені, а книга "За чистоту марксизма-ленінізму" була виклучена в квартирі останнього в місті Червонограді Львівської області під час виїмки 6 червня 1980 року.

В кінці 1976 року в м. Києві отримав від Світличної Н.О., раніше засудженої за проведення антирадянської агітації і пропаганди, документи наклепницького змісту, а саме:

- "Відкритий лист до Вальтера Хайновського..." В. Марченка, в якому зводяться алісні наклепи на внутрішню політику Радянського Уряду, радянський державний і суспільний лад з ворожих позицій ототожнюється з реакційним режимом Чилійської хунти;

- "Письмо матери" В. Шахвердона, в якому зводяться наклепи на радянську дійсність, твердиться, що в СРСР нібито панують "насилство і обман";

- машинописний текст, що починається словами: "Цей випадок переказує у нашія...", автор якого заперечує більшовизм, закликає до "активного протесту", до боротьби;

- "Відкритий лист М. Мотрика Івану Дзюбі", в якому наклепницьки твердиться, що "Україну продовжують русифікувати";

- "Похорон друга" І. Калущія, де наклепницьки твердиться, що об'явлений партією більшовиків "червоний" терор нібито діє і докині;

- "Відкритий лист до Івана Дзюби" за підписом В. Стуса. В цьому документі містяться наклепницькі вигадки, що порочать національну політику КДРС. Зокрема, твердиться про якийсь "антиукраїнський погром", що нібито мав місце в 1972-1973 роках. Йдеться про те, що в Радянському Союзі народ нібито "примнолений... до вікового безголосся", а український народ перестав бути "живою реальністю". Останній документ в кінці 1976 - на початку 1977 року виготовив власноручно, переписавши зміст цього документа з оригіналу, одержаного від Світличної Н.О., після чого оригінал знищив.

Вказані документи наклепницького змісту зберігав з метов підризу та ослаблення Радянської влади у своїй квартирі в м. Києві до березня 1980 року, після чого передав їх на тимчасове зберігання мешканцю м. Києва Солов'я В.Ф., в якого вони і були виклучені під час обшуку 1 квітня 1980 року.

Ці ж документи з тією ж метов розповсюдив серед свого оточення, ознайомивши з їх змістом в кінці 1976 року в місті Києві біля оперної театру обвинуваченого по цій справі Шевченка В.Н.

В кінці 1976 - на початку 1977 року одержав в м. Києві від мешканця цього ж міста Могильного В.М. документ під заголовком "Життєсності", в якому містяться наклепницькі вигадки щодо радянської діяльності, зокрема стверджується, що радянський народ нібито піддається знущанню з боку уряду. Вказаний документ з тією ж метою зберігав в своїй квартирі до вилучення його під час обшуку 31 березня 1980 року.

На початку 1977 року з метою підриву та ослаблення Радянської влади, в місті Києві встановив контакт з мешканкою цього ж міста Мешко О.Я. як учасницею так званої "Української громадської групи сприяння виконанню хельсінкських угод", маючи намір прийняти особисту участь в ворожій діяльності цієї "групи". Тоді ж, в будинку Мешко О.Я. в м. Києві отримав від неї документи вказаної "групи" - "Декларацію...", "Меморандум № I" і дав згоду перекласти ці документи з української на російську мову, а також примірник "меморандума" невстановленого змісту.

В так званій "Декларації..." наклепницьки твердиться про те, що на Україні нібито порушується "Загальна Декларація прав людини" та гуманітарні статті, прийняті в 1975 році Хельсінкською нарадою, що в Радянському Союзі нібито існує і дедалі зростає бюрократизація державного життя, тощо.

В антирадянському документі під назвою "Меморандум № I" з глибоко ворожих позицій вказується, що в Радянському Союзі нібито проводяться репресії "проти борців за громадянські права", що Україна часів Радянської влади начебто "стала ареною етноциду і геноциду", що внаслідок нібито штучно створеного органами Радянської влади голоду в 1930-1933 роках на Україні свідомо знищено "не менш десяти мільйонів українців". Вихваляються українські буржуазні націоналісти, з сумом згадуються, що в роки Великої Вітчизняної війни знищена так звана "Українська повстанська армія" /УПА/, яка вела збройну боротьбу проти Радянської влади. Наклепницьки твердиться, що на Україні нібито зневажається українська мова і начебто існує переслідування української інтелігенції. Схвалюється діяльність осіб, заарештованих за скоєння державних злочинів, робиться спроба підірвати авторитет СРСР на міжнародній арені, обвинуватити його в порушенні Хельсінкських угод та "Заключної Декларації прав людини". Висловлюється сподівання, що антирадянська діяльність осіб, які проводять її, прикриваючись удаваним захистом "прав людини", дістане підтримку з боку західних країн, їх преси і радіо.

Вказані "Декларація..." та "Меморандум № I" з його допомогою були перекладені на російську мову мешканцем міста Києва Могильним В.М. Примірники перекладених і віддрукованих документів з тією ж метою зберігав у себе на квартирі і в першому півріччі 1977 року знищив, а

оригінали цих документів повернув тоді ж Мешко О.Я. Примірник "меморандума" невстановленого змісту в лютому 1977 року залишив на квартирі Микоха Ю.В. в місті Москві, з яким встановив короточасний контакт як з учасником так званої "московської хельсінкської групи".

Поряд з цим, з метою підриву та ослаблення Радянської влади проводив антирадянську пропаганду, поширюючи в усній формі наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Так, в 1970 році в місті Києві в розмовах з обвинуваченим по цій справі Шевченком В.Н. висловлював наклепницькі вигадки, наведені в трактаті І.Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація?", стверджуючи при цьому, що в Радянському Союзі начебто проводиться примусова русифікація.

В розмовах з обвинуваченим Хмаров влітку 1973 року в місті Києві наклепницьки твердив, що в Радянському Союзі нібито проводиться запланована насильницька русифікація українців, уявляється при цьому їхні права, що на Україні начебто переслідуються представники інтелігенції за свої переконання.

Протягом 1972-1975 років у розмовах під час зустрічей в місті Києві з робітником заводу ім.Дзюби Балаником О.І. висловлював наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Зокрема, говорив йому про нібито існуючу на Україні примусову русифікацію, що в СРСР начебто відсутні демократичні права і свободи, а простих людей неначе утискують за їх переконання.

Протягом 1970-1976 років у розмовах з мешканцем міста Києва Михайлом І.Д., які відбулись на Русанівському насипі, стверджував про нібито існуючі факти русифікації на Україні та в інших республіках, про "затискування" демократичних прав в Радянському Союзі.

Протягом 1973-1977 років у розмовах з мешканцем міста Києва Трояком В.Ф., що відбувались в м.Києві, наклепницьки твердив про нібито існуючі на Україні насильницьку русифікацію, затискування української мови і культури, переслідування української інтелігенції за свої переконання, заявляв про відсутність можливостей для розвитку культури, літератури, мови Української РСР в складі Союзу РСР, підкреслюючи при цьому необхідність виходу зі складу СРСР і створення так званої "самостійної України", тобто у скоєнні злочину, передбаченого ст.62 ч.1 КК УРСР.